

Behandling av personuppgifter vid Myndigheten för vård- och omsorgsanalys - SOU 2018:52

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser att behandling av personuppgifter, som samlats in för andra ändamål, vid Myndighetens för vård- och omsorgsanalys endast bör tillåtas då samhällsintresset av att sådan behandling bedöms överväga det intrång i den personliga integriteten som behandlingen kan innebära eller riskerar att innebära.

Undantaget från huvudregeln att pseudonymiserade personuppgifter ska hanteras i analysarbetet vid myndigheten bör tillämpas mycket restriktivt.

Sveriges Kommuner och Landstings synpunkter

För att Myndigheten för vård- och omsorgsanalys överhuvudtaget ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt instruktionen behöver myndigheten behandla personuppgifter. Myndighetens verksamhet består i att följa upp och analysera vården och omsorgen ur ett patient-, brukar och medborgarperspektiv, vilket innebär att känsliga personuppgifter om hälsa regelmässigt behöver behandlas. I vissa fall kan även resultatet av myndighetens behandling av personuppgifter innebära en sådan kartläggning av enskildas personliga förhållanden och ett betydande intrång i den personliga integriteten som avses i 2 kap. 6 § regeringsformen.

SKL anser liksom utredningen att denna typ av behandling av personuppgifter kräver en typ av registerlagstiftning med specifika restriktioner och skyddsåtgärder och att den generella dataskyddsregleringen inte är tillräcklig i detta sammanhang och att det behövs ett särskilt rättsligt stöd.

SKL vill betona att det är av yttersta vikt att aktuella behandlingar av personuppgifter bara tillåts när samhällsintresset av att sådan behandling, efter en noggrann avvägning, bedöms överväga det intrång i den personliga integriteten som behandlingen kan innebära eller riskerar att innebära.

Enligt artikel 5. b) och 6.1 b) i dataskyddsförordningen gäller att om en behandling för andra ändamål än det ändamål för vilket personuppgifterna samlades in (för hälso- och sjukvård eller socialtjänst), inte grundar sig på den registrerades samtycke eller på unionsrätten eller *medlemsstaternas nationella rätt*, som utgör en nödvändig och proportionell åtgärd för att skydda de mål som avses i artikel 23.1, ska den personuppgiftsansvarige beakta t.ex. förekomsten av lämpliga skyddsåtgärder såsom kryptering eller pseudonymisering. Målen kan enligt artikel 23 dataskyddsförordningen vara vik-

tiga ekonomiska eller finansiella intressen, däribland penning-, budget- eller skattefrågor, *folkhälsa och social trygghet*.

SKL är mot denna bakgrund tveksamt till förslaget att det ska vara myndighetschefen, som bör kunna besluta om vilka ändamål personuppgifter får behandlas för varje projekt. Förbundet anser att det istället behövs en mera tydligt och transparent ändamålsbestämmelse där det uttryckligen bör framgå av lagförslaget och/eller av myndighetsinstruktionen att personuppgifter från i detta fallet hälso- och sjukvården samt socialtjänsten får behandlas för ändamålet att fullgöra Myndighetens för vård- och omsorgsanalys uppdrag. Det bör vara myndigheten och ytterst dess chef som avgör vilka kategorier av personuppgifter som bör samlas in och behandlas i respektive projekt, men ändamålet bör fastställas i lag eller föreskrift.

SKL bedömer att de skyddsåtgärder som utredningen föreslår, pseudonymisering (9 §) och behörighetstilldelning (10 §), framstår som väl avvägda och tillstyrker förslagen i betänkandet. Förbundet ifrågasätter dock om det inte lämpligen bör regleras i myndighetens arbetsordning vem eller vilka som ska besluta om sådana åtgärder.

SKL vill framhålla att undantag från krav på pseudonymisering bör tillämpas mycket restriktivt samt att det bör klargöras under vilka närmare förutsättningar personuppgifter bör kunna lagras längre tid än sex månader.

SKL välkomnar även förslaget med krav på extern etisk prövning vid särskilt riskfyllda behandlingar utan samtycke. Förbundet anser att det förefaller ändamålsenligt att prövningen då sker inom ramen för etikprövningsnämndernas verksamhet. SKL avstyrker alternativa organ för en sådan prövning och anser att det är olämpligt med parallella organ med motsvarande uppgifter.

Sveriges Kommuner och Landsting

Vesna Jovic

Germund Persson